

บทที่ 2

ปริทัศน์วรรณกรรม

ในบทนี้จะกล่าวถึงการศึกษาเกี่ยวกับคำ LAI และ QU ในภาษาจีน และการศึกษาเกี่ยวกับ มา และ ไป ในภาษาไทย โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การศึกษาเกี่ยวกับคำ lái และ qù ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยา

Zhōu Yīmín (周一民 1998: 54-58) ได้กล่าวถึงคำกริยาบอกทิศทาง lái และ qù ไว้ว่า lái แสดงถึงการเคลื่อนที่หันเข้าหาตำแหน่งที่อยู่ของผู้พูด (立足點 *Lìzúdiǎn*) qù แสดงถึงการเคลื่อนที่ออกห่างจากตำแหน่งที่อยู่ของผู้พูด ในที่นี้ตำแหน่งที่อยู่ของผู้พูดนั้นสามารถเป็นได้ทั้งตำแหน่งของผู้พูดเองหรือตำแหน่งของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือสถานที่ใดสถานที่หนึ่งที่เกี่ยวข้องกับผู้พูด ตัวอย่างเช่น

1. 我是解放前來北京的。

Wǒ shì jiěfàng qián lái Běijīng de.

ฉันมาปักกิ่งช่วงก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง¹

2. 小王兒去上海出差。

Xiǎo Wáng'r qù Shànghǎi chūchāi.

เสี่ยวหวางไปทำงานที่เซี่ยงไฮ้

3. 外頭冷，快點兒進屋兒來！

Wàitou lěng, kuài diǎnr jìn wū'r lái!

---

¹ 解放前 *jiěfàng qián* ช่วงก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง ในที่นี้หมายถึงช่วงก่อนโค่นล้มอำนาจการปกครองของพรรคก๊กมินตั๋งมาเป็นการปกครองระบอบสังคมนิยมในปี ค.ศ. 1949 (Zhōngguó Shèhuì Kèxuéyuàn Yǔyán Yánjiūsuǒ Cídiǎn Biānjíshì 中華社會科學院語言研究所詞典編輯室, 1999: 649)

ข้างนอกอากาศหนาว รีบเข้ามาในห้องเถอะ

ในตัวอย่างที่ 1 คำกริยาหลักในประโยคคือ lái แสดงการเคลื่อนที่ของ 我 (wǒ ฉัน) ในทิศทาง หันเข้าหาตำแหน่งที่อยู่ของผู้พูด ซึ่งในที่นี้คือ 北京 (Běijīng ปักกิ่ง) ในตัวอย่างที่ 2 คำกริยาคือ qù แสดงการเคลื่อนที่ของ 小王兒 (Xiǎo Wángér เสี่ยวหวาง) ในทิศทางออกห่างจากตำแหน่งที่อยู่ของผู้พูด ซึ่งในที่นี้ก็คือสถานที่ที่เสี่ยวหวางอยู่ในขณะที่พูด แต่ในประโยคไม่ได้กำหนดชัดเจนว่าเป็นสถานที่ใด กำหนดเพียงจุดสิ้นสุดการเคลื่อนที่ของผู้กระทำเท่านั้นว่าเป็น 上海 (Shànghǎi เซี่ยงไฮ้) และในตัวอย่างที่ 3 คำ lái ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทาง วางหลังคำกริยาบอกทิศทาง 進 (jìn เข้า) แสดงถึงทิศทางการเคลื่อนที่ของผู้กระทำว่าได้เคลื่อนที่หันเข้าหาตำแหน่งที่อยู่ของผู้พูด ในที่นี้คือ ห้อง (屋兒 wūer) ทำให้ทราบว่าตำแหน่งของผู้พูดในขณะนั้นคือ ในห้อง

Mèng Cóng (孟琮 1999: 233,305-306) ได้ให้คำจำกัดความและความหมายของคำ lái และ qù ในภาษาจีนไว้ดังนี้

2.1.1. ความหมายของคำ lái

1) หมายถึง จากสถานที่อื่นมายังสถานที่ที่ผู้พูดอยู่ (ตรงข้ามกับคำ qù) ตัวอย่างเช่น

1. 你來一下兒。

Nǐ lái yí xiàr.

เธอมานี้น้อยซี

2. 他明天來不了了。

Tā míngtiān lái bu liǎo le.

พรุ่งนี้เขามาไม่ได้แล้ว

3. 他明天來北京。

Tā míngtiān lái Běijīng.

พรุ่งนี้เขาจะมาปักกิ่ง

จากตัวอย่างข้างต้น lái ทำหน้าที่เป็นกริยาหลักของประโยค แสดงถึงการเคลื่อนที่จากสถานที่อื่นมายังสถานที่ที่ผู้พูดอยู่ ในตัวอย่างประโยคที่ 1 และ 2 lái ทำหน้าที่เป็นอนุกรมกริยาไม่มีกรรมที่เป็นคำนามบอกสถานที่ตามหลัง ดังนั้นจึงไม่อาจทราบตำแหน่งของผู้พูดอย่างแน่ชัด ในประโยคจะบอกเพียงว่าผู้กระทำได้เคลื่อนที่จากสถานที่ใดสถานที่หนึ่งในทิศทางที่หันเขาหาตำแหน่งของผู้พูดเท่านั้น ส่วนในประโยคที่ 3 คำกริยา lái จะมีคำนามบอกสถานที่คือ 北京 (Běijīng ปักกิ่ง) ตามหลัง ดังนั้น lái จึงทำหน้าที่เป็นสรรกรมกริยา คือ กริยาที่ต้องมีกรรมมารับ บอกให้ทราบถึงจุดสิ้นสุดของการเคลื่อนที่ของผู้กระทำและตำแหน่งของผู้พูดด้วยว่าอยู่ที่ ปักกิ่ง

2) หมายถึง (ปัญหา หรือ เรื่องราว เป็นต้น) เกิดขึ้น มาถึง ตัวอย่างเช่น

1. 沒想到一天就來了這麼多問題。

Méi xiǎngdào yī tiān jiù lái le zhème duō wèntí.

คิดไม่ถึงว่าเพียงวันเดียวก็เกิดปัญหามากมายอย่างนี้

2. 來事情了。

Lái shìqing le.

เกิดเรื่องขึ้นแล้ว

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าคำกริยา lái ในที่นี้ไม่ได้มีความหมายถึงจากสถานที่อื่นมายังสถานที่ที่ผู้พูดอยู่และไม่ได้เป็นการแสดงความหมายบอกทิศทางการเคลื่อนที่โดยตรงของผู้กระทำ แต่มีความหมายแสดงถึงการเกิดขึ้นของปัญหาหรือเรื่องราวต่าง ๆ ในตัวอย่างที่ 1 แสดงการเกิดขึ้นของปัญหา และในตัวอย่างที่ 2 แสดงถึงการเกิดขึ้นของเรื่องราว (ในที่นี้ไม่ได้เจาะจงว่าเป็นเรื่องราวหรือเหตุการณ์ใด)

3) มีความหมายแทนคำกริยาคำใดคำหนึ่ง (ใช้แทนคำกริยาอื่น ๆ ที่เป็นรูปธรรมมากกว่า) ตัวอย่างเช่น

1. 來一盤棋。

Lái yī pán qí.

เล่นหมากกระดานหนึ่งกระดาน

2. 你別來這個動作。

Nǐ bié lái zhège dòngzuò.

เธออย่าทำการกระทำเช่นนั้นนะ

3. 來一首歌。

Lái yī shǒu gē.

ร้องเพลงหนึ่งเพลง

จากตัวอย่างข้างต้นจะเห็นได้ว่าคำกริยา lái ในที่นี้ทำหน้าที่แทนคำกริยาคำอื่นที่ค่อนข้างมีความหมายเป็นรูปธรรมมากกว่า ในตัวอย่างที่ 1 คำ lái ใช้แทนคำกริยา 下 (xià) ซึ่ง 下棋 (xià qí) หมายถึงเล่นหมากรุก ในตัวอย่างที่ 2 คำ lái ใช้แทนคำกริยา 做 (zuò) ซึ่งหมายถึง ทำ และในตัวอย่างที่ 3 คำ lái ใช้แทนคำกริยา 唱 (chàng) ซึ่งหมายถึงร้อง (เพลง) ตามลำดับ

4) หมายถึง กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง(ใช้วางหน้าหรือหลังกริยาของประโยคเพื่อแสดงถึงความต้องการหรือวัตถุประสงค์ในการกระทำกริยานั้น ๆ) ตัวอย่างเช่น

1. 我來炒菜。

Wǒ lái chǎo cài.

ฉันผัดผัก(เอง)

2. 你來沏茶。

Nǐ lái qī chá.

เธอ(มา)ซงซา

3. 他們到北京旅行來了。

Tāmen dào Běijīng lǚxíng lái le.

พวกเขามาท่องเที่ยวที่ปักกิ่งแล้ว

4. 到海邊游泳來了。

Dào hǎibiān yóuyǒng lái le.

(พวกเขา)มาว่ายน้ำที่ชายหาดแล้ว

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า lái สามารถวางได้ทั้งหน้าและหลังคำกริยา เพื่อบอกความต้องการในการกระทำกริยานั้น ๆ ในตัวอย่างที่ 1 คำ lái ใช้วางหน้าคำกริยา 炒 (chǎo ผัด) ซึ่งคำกริยานี้เป็นกริยาที่ต้องการกรรมมารับ คือ 菜 (cài ผัก) ดังนั้นคำ lái วางหน้าภาคแสดงของประโยค คือ ผัก ผัด เพื่อบอกถึงความต้องการหรือจุดประสงค์ของผู้พูดที่จะกระทำกริยาดังกล่าว ในตัวอย่างที่ 2 ก็เช่นกัน คำ lái วางหน้าคำกริยา 沏 (qī ชง) แสดงถึงการกระทำของผู้กระทำคือ 你 (Nǐ เธอ) ในที่นี้เป็นประโยคคำสั่ง โดยผู้พูดสั่งให้บุรุษที่ 2 กระทำกริยา ซงซา และ ในตัวอย่างที่ 3 - 4 คำ lái จะวางหลังคำกริยา 旅行 (lǚxíng ท่องเที่ยว) และ 游泳 (yóuyǒng ว่ายน้ำ) แสดงถึงการกระทำกริยาทั้งสอง คือ ท่องเที่ยวและว่ายน้ำ ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าคำ lái ที่ใช้วางหน้าและหลังคำกริยาเหล่านี้ล้วนแสดงถึงจุดประสงค์หรือความต้องการในการกระทำกริยานั้น ๆ ในทิศทางเข้าใกล้หรือหันเข้าหาผู้พูดทั้งสิ้น

2.1.2. ความหมายของคำ qù มีหลายความหมายดังนี้

1) หมายถึง กริยาอาการที่เคลื่อนที่จากสถานที่หนึ่งไปยังสถานที่อื่น (ตรงข้ามกับ lái)
ตัวอย่างเช่น

1. 他去重慶。

Tā qù Chóngqìng.

เขาไปลงชิง

2. 他妹妹去過廣州。

Tā mèimei qù guo Guǎngzhōu.น้องสาวเขาเคยไปกวางเจา

3. 你們兩個人去他家找他。

Nǐmen liǎng gè rén qù tā jiā zhǎo tā.พวกคุณไปหาเขาที่บ้านเขาซักสองคน

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าคำ qù ล้วนมีความหมายว่า (กริยาอาการ) เคลื่อนที่จากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง แสดงถึงการเคลื่อนที่จากสถานที่ที่ผู้พูดอยู่ไปยังสถานที่อื่นที่อยู่ห่างออกไป ตัวอย่างที่ 1 他 (Tā เขา) เป็นผู้กระทำการเคลื่อนที่ไปยังเมืองฉงชิ่งซึ่งอยู่ห่างจากตำแหน่งของผู้พูด และตัวอย่างที่ 2 他妹妹 (Tā mèimei น้องสาวของเขา) ก็เป็นผู้กระทำการเคลื่อนที่จากสถานที่ที่เขาอยู่เดิมไปยังเมืองกวางเจา ซึ่งเป็นจุดสิ้นสุดของกริยาอาการของผู้พูด ตัวอย่างที่ 3 คำ qù แสดงถึงการเคลื่อนที่จากสถานที่ที่ 你们 (Nǐmen พวกคุณ) อยู่ไปยังสถานที่ที่เขาอยู่ คือ 他家 (tā jiā บ้านของเขา) ซึ่งอยู่ห่างจากตำแหน่งของผู้พูด

2) หมายถึง เอาออก ปัดออก ปอก ถ้าง คัด แก้ว เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

1. 你把這個蘿蔔去一下兒泥。

Nǐ bǎ zhège luóbo qù yī xiàr ní.เธอช่วยล้าง โคลนออกจากหัวผักกาดนี้หน่อย

2. 那個梨子你先去一下兒皮吧！。

Nàge lízi nǐ xiān qù yī xiàr pí ba!

ถูกสาหัสผลนั้น เธอไปปอกเปลือกก่อนเถอะ

3. 他的藥真的能去這種病。

Tā de yào zhēn de néng qù zhè zhǒng bìng.

ยาของเขาสามารถแก้โรคนี้นี้ได้จริง

4. 他說要先把這個字去掉才是對的。

Tā shuō yào xiān bǎ zhè ge zì qùdiào cái shì duì de.

เขาบอกว่าต้องตัดคำนี้ออกก่อนจึงจะ (เป็นประโยคที่) ถูกต้อง

คำ qù ในที่นี้มีความหมายถึง เอาออก ปัดออก ปอก ล้าง ตัด แก้ว เป็นต้น โดยคำ qù ในตัวอย่างที่ 1 หมายถึง ล้าง(โคลน)ออก ตัวอย่างที่ 2 หมายถึง ปอกเปลือก ตัวอย่างที่ 3 หมายถึง แก้ว และตัวอย่างที่ 4 หมายถึง ตัด อย่างไรก็ตามจะสังเกตได้ว่าคำ qù ในความหมายนี้ทำหน้าที่เป็นกรรมกริยา ดังนั้นจึงต้องมีกรรมในประโยคซึ่งอาจอยู่หลังคำกริยา qù หรือหลังคำ 把 (Bǎ) หน้าคำกริยาในโครงสร้างประโยค 把(Bǎ) (“把”字句 “Bǎ”zì jù) ก็ได้

3) หมายถึง กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง(ใช้วางหน้าหรือหลังกริยาของประโยคเพื่อแสดงถึงความต้องการหรือจุดประสงค์ในการกระทำกริยานั้น ๆ) ตัวอย่างเช่น

1. 你去把花兒摘下來。

Nǐ qù bǎ huā zhāi xiàlai.

เธอไปเด็ดดอกไม้ลงมาซิ

2. 打球去。

Dǎ qiú qù.

ไปเล่นบอล

3. 他看電影去了。

Tā kàn diànyǐng qù le.

เขาไปดูภาพยนตร์แล้ว

จากตัวอย่างที่ 1 qù วางหน้าคำกริยาแสดงถึงการกระทำกริยานั้น ๆ ในที่นี้คือ 摘 (zhāi เค็ด) เป็นประโยคคำสั่ง และในตัวอย่างที่ 2 - 3 qù วางหลังคำกริยาคือ 打球 (dǎ qiú เล่นบอล) และ 看電影 (kàn diànyǐng ดูภาพยนตร์) เพื่อแสดงถึงความต้องการหรือจุดประสงค์ในการกระทำของผู้พูด ในขณะที่ 去 ไปเล่นบอลและดูภาพยนตร์ ตามลำดับ

2.2 การศึกษาเกี่ยวกับคำ lai และ qu ที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทาง

จากการศึกษาของ Liú Yuèhuá (劉月華 1998: 51, 67) ได้ให้ความหมายของคำ lai และ qu ไว้ว่า lai หมายถึง บุคคล สัตว์หรือสิ่งของเคลื่อนที่หรือกระทำกริยาเข้าหาคำแหน่งที่อยู่ของผู้พูด และคำ qu หมายถึง บุคคล สัตว์หรือสิ่งของเคลื่อนที่หรือกระทำกริยาออกจากตำแหน่งที่อยู่ของผู้พูดไปยังอีกตำแหน่งหนึ่ง โดยได้แบ่งคำทั้งสองนี้ออก เป็น 4 ประเภท คือ lai และ qu ที่แสดงถึงความหมายบอกทิศทาง ความหมายบอกผล การใช้ในโครงสร้างเฉพาะ และการใช้คำทั้งสองนี้เมื่ออยู่ในวลีที่กำหนดรูปแบบแน่นอนต่าง ๆ

2.2.1. ความหมายบอกทิศทาง

คำ lai หมายถึง บุคคล สัตว์หรือสิ่งของเคลื่อนที่หรือกระทำกริยา เข้าหาคำแหน่งที่อยู่ของผู้พูด และคำ qu หมายถึง บุคคล สัตว์หรือสิ่งของเคลื่อนที่หรือกระทำกริยาออกจากตำแหน่งที่อยู่ของผู้พูดไปยังตำแหน่งอื่น ตัวอย่างเช่น

1. 你回來一趟吧!

Nǐ huí lai yī tàng ba!

เธอกลับมาซักครั้งเถอะ

2. 那隻鳥從遠天飛來。

Nà zhī niǎo cóng yuǎn tiān fēilái.

นกตัวนั้นบินมาจากแดนไกล

3. 我給你提點開水來。

Wǒ gěi nǐ tí diǎn kāishuǐ lái.

ฉันหิ้วน้ำร้อนมาให้เธอหน่อยหนึ่ง

4. 我要下山去，老天爺不放我走。

Wǒ yào xià shān qu, lǎotiānyē bù fàng wǒ zǒu.

ฉันต้องการจะลงเขาไป แต่พระเจ้าไม่ยอมให้ฉันไป

5. 叫他先拿二十塊錢去。

Jiào tā xiān ná èrshí kuài qián qu.

ให้เขาเอาเงิน 20 บาทไปก่อน

จากตัวอย่างข้างต้น คำ lai และ qu ล้วนวางหลังคำกริยาอื่นแสดงถึงความหมายบอกทิศทางทั้งสิ้น โดยในตัวอย่างที่ 1 - 3 คำ lai วางหลังคำกริยา 回(huí กลับ) 飛(fēi บิน) และ 提(tí ถือ) มีความหมายว่า กลับมา บินมา และ หิ้ว (น้ำร้อน) มา ตามลำดับ ซึ่งแสดงถึงการเคลื่อนที่หรือการกระทำกริยาของบุคคล สัตว์หรือสิ่งของที่เข้าหาผู้พูดทั้งสิ้น ตัวอย่างที่ 4 และ 5 ก็เช่นกัน คำ qu วางหลังคำกริยา 下(xià ลง) และ 拿(ná เอา ถือ) มีความหมายแสดงถึงการกระทำกริยานั้น ๆ ออกห่างจากตำแหน่งของผู้พูด ตัวอย่างที่ 4 แสดงถึงผู้พูดต้องการลงจากเขาไป ซึ่งเป็นการเคลื่อนที่ออกห่างจากจุดที่ผู้พูดอยู่ในขณะนั้น ตัวอย่างที่ 6 แสดงถึงผู้กระทำได้อำนาจเงิน(กรรมของกริยา) เคลื่อนที่ออกห่างจากตำแหน่งของผู้พูด ตามลำดับ

2.2.2. ความหมายบอกผล

คำ lai ที่มีความหมายบอกผลนี้มีทั้งหมด 3 ความหมายคือ บอกถึงสภาพอาการตื่น(ใช้เฉพาะกับกริยา 醒(xǐng ตื่น)) แสดงถึงการเข้ากันได้ และบอกถึงความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น

1. 他常常被驚嚇得從睡夢中醒來。

Tā chángcháng bèi jīngxià de cóng shuìmèng zhōng xīnglái.

เขามักถูกทำให้ตกใจจนตื่นขึ้นจากฝันเสมอ

2. 當我醒來，我發現自己已躺在床上。

Dāng wǒ xīnglái, wǒ fāxiàn zìjǐ yǐ tǎng zài chuáng shàng le.

เมื่อฉันตื่นขึ้นมา ฉันก็พบว่าตัวเองนอนอยู่บนเตียงแล้ว

3. 他們倆很談得來。

Tāmen liǎ hěn tán de lai.

พวกเขาสองคนเข้ากันได้ดีมาก

4. 我不太喜歡他，我跟他說不來。

Wǒ bù tài xǐhuān tā, wǒ gēn tā shuō bu lai.

ฉันไม่ค่อยชอบเขา ฉันกับเขาพูดเข้ากันไม่ค่อยได้

5. 他做不來這種細小煩瑣的事情，也沒有那個心計。

Tā zuò bu lai zhè zhǒng xìxiǎo fán suǒ de shìqing, yě méi yǒu nàge xīnjì.

เขาทำเรื่องจุกจิกเล็กน้อยประเภทนี้ไม่ได้ และไม่มีใจที่คิดจะทำด้วย

6. 可惜，咱對這樣的事幹不來。

Kěxī, zán duì zhèyàng de shì gàn bu lai.

น่าเสียดาย พวกเราทำเรื่องประเภทนี้ไม่ได้หรอก

จากตัวอย่างข้างต้น lai ล้วนแสดงถึงความหมายบอกผลทั้งสิ้น โดยในตัวอย่างที่ 1 และ 2 คำ lai วางหลังกริยา 醒(xǐng ตื่น) เพื่อบอกผลของกริยาว่าในขณะที่นั้นผู้กระทำกริยาได้ตื่นขึ้นแล้ว ในตัวอย่างที่ 3 และ 4 คำ lai วางหลังกริยา 談(tán พูดคุย) และ 說(shuō พูด)แสดงผลของกริยาว่าพูดเข้ากันได้ดี แต่เนื่องจากในตัวอย่างที่ 4 lai วางหลังคำบอกปฏิเสธ 不(bu ไม่) ดังนั้นจึงอยู่ในรูปปฏิเสธหมายถึงพูดจาเข้ากันไม่ค่อยได้ ในตัวอย่างที่ 5 และ 6 คำ lái วางหลังกริยา 做(zuò ทำ) และ 幹(gàn ทำ) เพื่อบอกผลของกริยาแสดงถึงความสามารถในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง นั่นคือ ทำเรื่องจุกจิกเล็กน้อยประเภทนี้ไม่ได้ และทำเรื่องประเภทนี้ไม่ได้ ตามลำดับ

ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นตัวอย่างคำ lai ที่มีความหมายบอกผล คำ qu ก็เช่นเดียวกับคำ lai คือ นอกจากจะมีความหมายบอกทิศทางแล้วยังมีความหมายบอกผลด้วย คือ แสดงถึงการกำจัดทิ้ง ตัวอย่างเช่น

1. 一切聲音全都隱去了。

Yīqiè shēngyīn quán dōu yǐngu le.

เสียงทั้งหมดได้เงียบลงแล้ว

2. 除去了自己一個潛在的對手。

Chúqule zìjǐ yī gè qiánzài de duìshǒu.

กำจัดคู่แข่งที่ซ่อนแฝงอยู่ในตัวเอง (ทิ้ง)

3. 我偷偷擦去涌出的淚水。

Wǒ tōutōu cāqu yǒngchū de lèishuǐ.

ฉันแอบเช็ดน้ำตาที่ไหลพรังพรูออกมา (ทิ้ง)

คำ qu ในตัวอย่างข้างต้นจะวางหลังคำกริยาที่มีความหมายแสดงถึง กำจัด หรือ ทำให้ลดน้อยลง มีความหมายแสดงถึงผลของกริยานั้น ๆ ในตัวอย่างที่ 1 - 3 คำ qù วางหลังกริยา 隱(yǐn กลบ ปิดบัง ซ่อนเร้น ในที่นี้หมายถึงเงียบลง) 除(chú กำจัด) และ 擦(cā เช็ด) มีความหมายเสริมคำกริยาข้างหน้าให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ในบางครั้งอาจไม่จำเป็นต้องถอดความก็ได้ ดังในตัวอย่างที่ 2 และ 3 ข้างต้น

2.2.3. การใช้ในโครงสร้างเฉพาะ

คำ lai นอกจากจะมีความหมายบอกทิศทาง และความหมายบอกผลแล้วยังสามารถใช้ในโครงสร้างเฉพาะได้อีกด้วย คือ

1) แสดงถึงความคิดเห็นของผู้อื่น ใช้วางหลังคำกริยา 想 (xiǎng คิด) 聽 (tīng ฟัง) และ 看(kàn ดู) เท่านั้น ใช้ในโครงสร้าง “在(zài ที่)……คำกริยา+lai” ตัวอย่างเช่น

1. 任何一句話，在他聽來都藏著陰謀，計算。

Rèn hé yī jù huà, zài tā tīng lái dōu cáng zhe yīn mǒu, jì suàn.

ไม่ว่าประโยคใดก็ตาม ตามที่เขาฟังมาล้วนแฝงไว้ด้วยแผนการร้ายและแผนการต่าง ๆ ทั้งสิ้น

2. 在他想來，上海是另一個世界，是天堂，……

Zài tā xiǎng lái, Shànghǎi shì lìng yī gè shì jiè, shì tiān táng, ……

ตามที่เขาคิด เมืองเซี่ยงไฮ้เป็นอีกโลกหนึ่ง เป็นแดนสวรรค์.....

2) แสดงถึงความคิดเห็นของผู้พูดเอง (เป็นการคาดคะเน) ส่วนใหญ่ใช้วางหลังคำกริยา 看 (kàn ดู) 想 (xiǎng คิด) และ 說 (shuō พูด) ใช้ในโครงสร้าง “คำกริยา+lái” ตัวอย่างเช่น

1. 看來，大有大的難處，小，卻也有小的好處。

Kàn lai, dà yǒu dà de nán chù, xiǎo, què yě yǒu xiǎo de hǎo chù.

ดูไปแล้ว ใหญ่ก็มีส่วนที่ลำบากของใหญ่ เล็กก็กลับมีส่วนที่ดีของเล็ก

2. 現在想來，這並不是我的疏忽。

Xiànzài xiǎng lái, zhè bìng bù shì wǒ de shū hu.

ตอนนี้มาคิดดูแล้ว มันไม่ใช่ความสะเพร่าของฉันหรอก

3) แสดงถึงมองจากมุมใดมุมหนึ่ง ใช้ในกรณีที่แสดงการพิจารณาชี้ขาด หรือตัดสินสิ่งใดสิ่งหนึ่ง มักใช้กับคำกริยา 說(shuō พูด) และ 算(suàn คิด) ใช้ในโครงสร้าง “คำกริยา + lai” ตัวอย่างเช่น

1. 說來奇怪，儘管他經常幫別人的忙，家裏倒還是過得去的。

Shuōlai qíguài, jǐnguǎn tā jīngcháng bāng biérén de máng,
jiā lǐ dào háishì guò de qu de.

พูดแล้วก็แปลกนะ ถึงแม้เขาจะช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ แต่บ้านเขาก็ยังคงพออยู่ได้ (มีชีวิตพออยู่ไปได้)

2. 如今李承德的兒子都三歲了，算來是七四年結的婚。

Rújīn Lǐ Chéngdé de érzi dōu sānsuì le, suànlai shì qīsìnián
jié de hūn.

ขณะนี้บุตรชายของหลี่เฉิงเต๋ออายุได้สามขวบ คิด ๆ แล้ว (พวกเขา) แต่งงานเมื่อปี 1974 เห็นจะได้

4) ใช้แสดงถึงการกระทำกริยานั้น ๆ ซ้ำไปซ้ำมา ใช้ในโครงสร้าง “คำกริยา + lai + คำกริยา + qu”² เช่น 走來走去(zǒulai zǒuqu) หมายถึง เดินไปเดินมา 跑來跑去(pǎolai pǎoqu) หมายถึง วิ่งไปวิ่งมา 出來進去(chūlai jìnqu) หมายถึง เข้า ๆ ออก ๆ 討論來討論去(tǎolùn lai tǎolùnqu) หมายถึง อภิปรายกันหลายครั้ง เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

1. 腦子裏翻來覆去想這個問題。

² โครงสร้างคำกริยา + lai + คำกริยา + qu แสดงถึงการกระทำกริยาซ้ำ ๆ หรือกระทำกริยานั้น ๆ ซ้ำไปซ้ำมา คำกริยา ที่สามารถปรากฏในโครงสร้างนี้มีมากมาย เช่น 轉來轉去(zhuǎnlai zhuǎnqu หันไปหันมา) 想來想去(xiǎnglai xiǎngqu คิดไปคิดมา) 罵來罵去(màlai màqu คำไปคำมา) 折騰來折騰去(zhētēnglai zhētēngqu (นอน)พลิกไปพลิกมา) เป็นต้น อย่างไรก็ตามในบางครั้งคำกริยาที่มีความหมายใกล้เคียงกันก็สามารถปรากฏร่วมกันในโครงสร้างนี้ได้เช่น 思來想去(sīlai xiǎngqu ครุ่นคิดไปมา) 爭來奪去(zhēnglai dòuqu พยายามต่อสู้อย่างไม่ลดละ) 搖來擺去(yáolai bǎiqu แกว่งไปแกว่งมา) เป็นต้น นอกจากนี้คำกริยาที่มีความหมายตรงข้ามกันบางคำก็สามารถใช้ด้วยกันในโครงสร้างนี้ได้เช่นกัน เช่น 出來進去(chūlai jìnqu เข้า ๆ ออก ๆ) 上來下去(shànglai xiàqu ขึ้น ๆ ลง ๆ) เป็นต้น (Liú Yuèhuó, 1998 : 62)

Nǎozǐ lí fānlai fùqu xiǎng zhège wèntí.

ในหัวสมองคิดแต่ปัญหานี้กลับไปกลับมา

2. 這幾隻小麻雀在大牆上飛來飛去。

Zhè jǐ zhī xiǎo máquè zài dà qiáng shang fēilai fēiqu.

ลูกนกกระจอกเหล่านี้บินไปบินมาอยู่บนกำแพงใหญ่

คำ qu ก็เช่นกันนอกจากจะใช้ในโครงสร้าง “คำกริยา + lai + คำกริยา + qu” ข้างต้นแล้ว ยังสามารถวางหลังกริยา 看(kàn ดู) แสดงถึงการคาดคะเนจากเหตุการณ์ภายนอกได้ ตัวอย่างเช่น

“老猴兒” 實在並不老，看去只有四十歲模樣。

“Lǎohóur” shízài bìng bù lǎo, kànqu zhǐ yǒu sìshí suì múyàng.

กล่าวโทษจริงๆ แล้วไม่แก่เลย ดูไปแล้วเหมือนมีอายุแค่ 40 ปี

จะเห็นได้ว่าคำ qu วางหลังกริยา 看(kàn ดู) เป็นการแสดงความคิดเห็นหรือการคาดคะเนของผู้พูด หมายถึง ดูไปแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม การใช้ในลักษณะนี้พบว่ามีค่อนข้างน้อย หากต้องการใช้ในความหมายนี้จะนิยมใช้ คำ lai แทนคำ qu มากกว่าเช่น

“老猴兒” 實在並不老，看來只有四十歲模樣。

“Lǎohóur” shízài bìng bù lǎo, kànlai zhǐ yǒu sìshí suì múyàng.

กล่าวโทษจริงๆ แล้วไม่แก่เลย ดูไปแล้วเหมือนมีอายุแค่ 40 ปี

จากคำอธิบายข้างต้น จะเห็นได้ว่าคำ qu เมื่อใช้ในโครงสร้างเฉพาะดังกล่าวแล้ว จะมีการใช้ที่ค่อนข้างแคบกว่าคำ lai

2.2.4. การใช้ในวลีที่กำหนดรูปแบบแน่นอน

คำ lai สามารถใช้ในวลีที่กำหนดรูปแบบแน่นอนต่าง ๆ แล้วได้ ได้แก่ 下不來臺 (xiàbu laitái) หมายถึง ตกอยู่ในสภาพ กลืนไม่เข้าคายไม่ออก หรือรู้สึกอึดอัดใจ ตัวอย่างเช่น

1. 真要惹了他，他會讓人當場下不來臺。

Zhēn yào rěle tā, tā huì ràng rén dāng chǎng xiàbulaitái.

ถ้าไปทำให้เขาโกรธ เขาสามารถจะทำให้คนที่อยู่ในเหตุการณ์กลืนไม่เข้าคายไม่ออก ได้นะ

2. 當著縣委書記，周永茂覺得自己有點下不來臺，氣得手直抖索。

Dāngzhe xiànwěishūjì, Zhōu Yǒngmào juéde zìjǐ yǒu diǎn xià bulaitái, qì de shǒu zhí dǒu suǒ.

ในฐานะที่เป็นเลขาธิการกรรมการอำเภอ โจวหย่งม่าวรู้สึกว่าคุณเองกลืนไม่เข้าคายไม่ออก โกรธจนมือไม้สั่นไปหมด

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าคำ lai ในที่นี้ใช้ในวลี 下不來臺(xiàbulaitái) ทั้งสิ้น มีความหมายว่า กลืนไม่เข้าคายไม่ออก

คำ qu ก็สามารถใช้ในวลีที่กำหนดรูปแบบแน่นอนต่าง ๆ ได้ ได้แก่ 過得去(guò de qu) หมายถึง ยังไม่เลวนัก หรือพออยู่ได้ 過得/不去(guò de/bu qu) ใช้ในด้านจิตใจหรืออารมณ์ของมนุษย์ แสดงถึง รับได้/ไม่ได้ 過不去(guò bu qu) หมายถึง ทำให้ลำบากใจ หรือเป็นอุปสรรคต่อผู้อื่น และวลี 下得/不去手(xià de/bu qushǒu) หมายถึง ทนได้/ไม่ได้ที่จะทำเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ตัวอย่าง เช่น

1. 原來和賀家彬的關係還是過得去的。

Yuánlái hé Hè Jiābīn de guānxi háishì guò de qu de.

แต่เดิมความสัมพันธ์กับเฮ้อเจียปินยังพออยู่ได้

2. 到了這關口我們一點不伸手，心裏過得去嗎？

Dàole zhè guānkǒu wǒmen yīdiǎn bù shēn shǒu, xīnlǐ guò de qu ma?

พอถึงจุดหัวเลี้ยวหัวต่อพวกเราไม่มีใครยื่นมือมาช่วยเหลือ แล้วอย่างนี้ในใจจะรู้สึกดีไหม

3. 你給了這麼多幫助，我不能為你做點什麼，心裏過不去呀！

Nǐ gěile zhème duō bāngzhù, wǒ bù néng wèi nǐ zuò diǎn shénme, xīnlǐ guò bu qu ya!

เธอให้ความช่วยเหลือมากมาย แต่ฉันไม่สามารถทำอะไรเพื่อเธอได้เลย รู้สึกไม่ค่อยสบายใจเลย

4. 父子們沒有什麼過不去的。

Fùzǐmen méi yǒu shénme guò bu qu de.

พ่อลูกทั้งหลายไม่มีอะไรที่ทำให้ต้องลำบากใจหรอก

5. 用人做試驗，我下不去手。

Yòng rén zuò shìyàn, wǒ xià bu qù shǒu.

ให้อาณูษย์มาทำการทดลอง ฉันทำไม่ลงหรอก

จากตัวอย่างที่ 1 過得去 (guò de qù) หมายถึง พอถูไถไปได้ ตัวอย่างที่ 2 過得去 (guò de qù) ใช้ในประโยคข้อนถาม หมายถึง สบายใจ ในที่นี้หมายถึง รู้สึกดี ตัวอย่างที่ 3 過不去 (guò bu qù) หมายถึง ไม่สบายใจ ตัวอย่างที่ 4 過不去 (guò bu qù) หมายถึง ทำให้ลำบากใจ และตัวอย่างที่ 5 แสดง ถึง ทนไม่ได้ที่จะทำอะไรเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ในที่นี้หมายถึง ทำไม่ลง

2.3 การศึกษาเกี่ยวกับคำ มา และ ไป ในภาษาไทย

ในที่นี้จะกล่าวถึงคำ มา และ ไป ในภาษาไทย ความหมายของ มา และ ไป ในเชิงพื้นที่และเวลา และคำ มา และ ไป ในหมวดคำหน้ากริยาและหมวดคำหลังกริยา ตามลำดับ

2.3.1 ความหมายและการใช้คำ มา และ ไป

คำ “มา” และ “ไป” ในภาษาไทยเป็นคำที่ใช้บ่อยในชีวิตประจำวัน สามารถทำหน้าที่ได้ทั้งเป็นคำกริยาและคำวิเศษณ์ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 644 ,551) กล่าวถึงคำทั้งสองไว้ดังนี้

เมื่อ “มา” และ “ไป” ทำหน้าที่เป็นคำกริยา คำ “มา” หมายถึง เคลื่อนออกจากที่ (ตรงข้ามกับ “ไป”) และคำ “ไป” หมายถึง เคลื่อนออกจากที่ (ตรงข้ามกับ “มา”) ตัวอย่างเช่น

เขมาบ้านฉัน

ฉันมาแล้ว

เขาไปต่างจังหวัด

แม่ไปวัด

เมื่อ “มา” และ “ไป” ทำหน้าที่เป็นคำวิเศษณ์ จะใช้ประกอบคำกริยา โดยคำ “มา” หมายถึง อาการที่ต่อเนื่องเรื่อยมาถึงปัจจุบันหรือสู่จุดมุ่งหมาย และคำ “ไป” หมายถึง เรื่อยไป ไม่หยุด เช่น

นานมาแล้ว

อยู่มาวันหนึ่ง

ดังก่อมานี้

หันมาทางนี้

ทำไป

กินไป

นอกจากนี้ “ไป” ยังสามารถใช้ประกอบหลังคำวิเศษณ์³ เพื่อเน้นความหมายให้หนักแน่นยิ่งขึ้น ได้ด้วย เช่น

ขาวไป

ช้าไป

ดีเกินไป

2.3.2 คำ มา และ ไป ในเชิงพื้นที่และเวลา

สุดา รั้งกฤษณ์ (2535: 1-3) ได้กล่าวถึง “มา” และ “ไป” ไว้ว่า ในโครงสร้างคำกริยาเดี่ยว “ไป” และ “มา” สามารถปรากฏเป็นคำกริยาได้เช่น

1. เขาไปโรงเรียน

2. เขมาโรงเรียน

³ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน(2525 :10) กล่าวถึงคำวิเศษณ์ไว้ว่า คำวิเศษณ์คือคำคุณศัพท์หรือกริยาวิเศษณ์

จากตัวอย่างทั้ง 2 ประชานคือ “เขา” เคลื่อนที่ไปยังจุดหมายปลายทางคือ “โรงเรียน” ทั้ง 2 ประโยคต่างกันตรงที่ในประโยคที่ 1 “ไป” ซึ่งถึงการเคลื่อนที่ออกห่างจากตำแหน่งของผู้พูด ในขณะที่ ในประโยคที่ 2 “มา” ซึ่งถึงการเคลื่อนที่หันเข้าหาจุดตำแหน่งของผู้พูด

กล่าวโดยสรุปคือ “ไป” หมายถึง การเคลื่อนที่ออกห่างจากจุดตำแหน่งผู้พูด “มา” หมายถึง การเคลื่อนที่เข้าหาตำแหน่งผู้พูด

ในตัวอย่างประโยค “ไป” และ “มา” ต่อไปนี้

3. เขาเดินไปโรงเรียน

4. เขาเดินมาโรงเรียน

จะเห็นได้ว่า “ไป” และ “มา” ปรากฏเป็นกริยาที่ 2 ในประโยคที่ 3 และ 4 กริยาแรก คือ “เดิน” หมายถึง การเคลื่อนที่ไปยังสถานที่ใดสถานที่หนึ่งโดยเท้าซึ่งช้ากว่าการวิ่ง ซึ่งให้เห็นถึงการเคลื่อนที่เปลี่ยนตำแหน่งของผู้กระทำจากสถานที่หนึ่งไปยังอีกสถานที่หนึ่ง คำ “ไป” และ “มา” ในบริบทข้างคั้นนี้ ซึ่งถึงการเคลื่อนที่ออกห่างจากและหันเข้าหาผู้พูด ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังได้พบว่านามวลีที่ตามหลังกริยา “ไป” และ “มา” สามารถละได้ เช่น

5. เขาเดินไป

6. เขาเดินมา

ประโยคที่ 5 และ 6 แสดงให้เห็นว่าสามารถละนามวลีบอกสถานที่ได้ และ “ไป” และ “มา” ยังคงมีความหมายบอกทิศทางของการเคลื่อนที่ของกริยาแรกทั้งในทิศทางออกห่างและหันเข้าหาผู้พูด ตามลำดับ ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า “ไป” และ “มา” ที่วางหลังกริยาอื่นได้มีความหมายบางอย่างเพิ่มเติมให้กับกริยานั้น ๆ

ที่กล่าวมาข้างคั้น “ไป” และ “มา” ล้วนแสดงถึงการเคลื่อนที่ออกห่างและเข้าหาผู้พูด อย่างไรก็ตาม คำ “ไป” และ “มา” ยังสามารถแสดงถึงความหมายอื่นที่ไม่ใช่ความหมายบอกทิศทางได้ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. ดินสอฉันหายไป

2. สุริย์ทำการบ้านไป

3. สุริย์ตัดผมมา

4. แดงอยู่ที่นี้มาตั้งแต่ปีก่อน

5. แดงไปเชียงใหม่มาเมื่ออาทิตย์ก่อน

จะเห็นได้ว่า ตัวอย่างข้างคั้นเหล่านี้ไม่ได้แสดงถึงทิศทางของการเคลื่อนที่ของผู้กระทำในทิศทางออกห่างหรือหันเข้าหาผู้พูด แต่เป็นการบอกถึงความสัมพันธ์ของเวลาที่เกิดเหตุการณ์นั้น ๆ กับเวลาในขณะที่

พูดหรือเวลาที่ผู้พูดยึดเป็นหลัก โดย “ไป” ในประโยคที่ 1 แสดงถึง อดีตกาล ในประโยคที่ 2 หมายถึง การกระทำที่ต่อเนื่องมาจนถึงขณะที่พูด “มา” ในประโยคที่ 3 แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่เกิด เหตุการณ์นั้น ๆ คือขณะที่ตัดผมกับเวลาในขณะที่พูด ในประโยคที่ 4 “มา” แสดงถึง อดีตกาล และใน ประโยคที่ 5 “มา” แสดงถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนกระทั่งปัจจุบันหรือในขณะที่พูด

จากการศึกษาของสุดา รังกุพันธ์ คิงกล่าวมาข้างต้นจึงสามารถสรุปได้ว่าคำ “ไป” และ “มา” สามารถให้ความหมายทั้งในเชิงพื้นที่และเวลา

<u>ในเชิงพื้นที่</u>	ไป	แสดงการเคลื่อนที่สู่จุดหมายในทิศทางที่ห่างออกจากจุดอ้างอิงของผู้พูด
	มา	แสดงการเคลื่อนที่สู่จุดมุ่งหมายในทิศทางที่มุ่งเข้าสู่จุดอ้างอิงของผู้พูด
<u>ในเชิงเวลา</u>	ไป	แสดงการมองเหตุการณ์ของผู้พูดว่าผู้พูดเห็นเหตุการณ์นั้นดำเนินเลยไปจาก เวลาที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำ
	มา	แสดงการมองเหตุการณ์ของผู้พูดว่าผู้พูดเห็นเหตุการณ์นั้นดำเนินมาจนถึง เวลาที่ผู้พูดกล่าวถ้อยคำ

2.3.3 คำ มา และ ไป ในหมวดคำหน้ากริยาและหมวดคำหลังกริยา

วิจิตร ภาณุพงศ์ (2530 : 59-60) ได้กล่าวถึงคำ มา และ ไป ในหมวดคำหน้ากริยาและหมวด คำหลังกริยาไว้ดังนี้

หมวดคำหน้ากริยาและหมวดคำหลังกริยาเป็นคำสองหมวดซึ่งไม่เคยปรากฏตามลำพังโดยที่ไม่มี กริยาอยู่ด้วย และจะไม่ลงเสียงหนัก (Unstressed) คำที่ปรากฏหน้ากริยาเรียกว่า คำหน้ากริยา และคำ ที่ปรากฏหลังกริยาเรียกว่า คำหลังกริยา

หมวดคำหน้ากริยา มีอยู่สองคำ คือ คำว่า “ไป” และ “มา” ซึ่งจะมีความหมายแสดงทิศทางเกี่ยวข้องกับตัวผู้พูด คือ

- 1) “ไป” นำหน้าคำกริยาเพื่อแสดงว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในทิศทางที่ห่างออกไปจากตัวผู้พูด เช่น ไปส่ง ไปพบ
- 2) “มา” นำหน้าคำกริยาเพื่อแสดงว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในทิศทางเข้ามาหาตัวผู้พูด เช่น มาส่ง มาพบ

หมวดคำหลังกริยา บางคำมีความหมายเพียงอย่างเดียว บางคำมีความหมายมากกว่าหนึ่งอย่าง ในที่นี้จะกล่าวถึงความหมายของคำ มา และ ไป เพียงสองคำ คือ

- 1) “ไป” ตามหลังคำกริยาเพื่อแสดงความหมายอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

- ก. แสดงว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในทิศทางที่ห่างออกไปจากตัวผู้พูด เช่น ส่งไป เข้าไป
- ข. แสดงว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นแล้ว คือเป็นอดีตกาล เช่น จับไป หน้อย ให้เงินเขาไป เมื่อวาน
- ค. แสดงว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นแล้วดำเนินอยู่ชั่วระยะเวลาหนึ่ง เช่น เขาร้องให้ไป ตลอดทาง
- ง. แสดงว่าเหตุการณ์สองอย่างเกิดขึ้นพร้อม ๆ กัน เช่น พูดไป กินไป ทำงานไป บ่นไป
- จ. แสดงความหมายว่าเกินไป เช่น สูงไป (สูงเกินไป) ผอมไป (ผอมเกินไป)

2) “มา” ตามหลังคำกริยาเพื่อแสดงความหมายอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

- ก. แสดงว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นในทิศทางเข้ามาหาตัวผู้พูด เช่น ส่งมา เข้ามา
- ข. แสดงว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นแล้ว คือเป็นอดีตกาล เช่น ฉันเห็นมา กับตา
- ค. แสดงว่าเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นแล้วในอดีตดำเนินมาจนถึงปัจจุบัน และอาจจะดำเนิน

ต่อไปในอนาคต เช่น พักที่นี่มา หลายวันแล้ว

นอกจากนี้ ศิเรกชัย มัททนะสิน (2517 : 166) ได้กล่าวถึงคำหน้ากริยาและคำหลังกริยาไว้ว่า คำหน้ากริยามีสองคำคือ ไป และ มา และ คำหลังกริยามี 4 คำ คือ ไป มา ไว้ เสีย (ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะคำ มา และ ไป เท่านั้น)

คำเหล่านี้มีลักษณะพิเศษอยู่ คือ จะปรากฏตามลำพังโดยไม่มีคำกริยาอยู่ด้วยไม่ได้ เช่น

ไปหาเพื่อน

มาหาเพื่อน

ไปรับ / ไปเยี่ยม

มารับ / มาเยี่ยม

ออกไป นอกบ้าน

เดินไป ขึ้นรถ

กลับมา แล้ว

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าคำ มา และ ไป นอกจากจะทำหน้าที่เป็นคำกริยาหลักของประโยคแล้ว ยังสามารถทำหน้าที่เป็นคำหน้ากริยาและคำหลังกริยาได้อีกด้วย

เมื่อคำ มา และ ไป วางหลังกริยาอื่นทำหน้าที่เป็นส่วนขยายกริยานั้น นววรรณ พันธุเมธา (2527 : 31) เห็นว่าเมื่อ มา และ ไป วางหลังคำกริยาที่แสดงการเคลื่อนที่นั้น จะช่วยขยายความหมายของกริยาว่าเคลื่อนที่ไปในทิศทางใด เช่น นิคเดินไป นิควิ่งมา เป็นต้น และเมื่อคำ มา และ ไป วางหลังคำกริยาซึ่งไม่ใช่กริยาที่แสดงการเคลื่อนที่นั้น จะช่วยขยายความหมายของกริยานั้น ๆ ว่าเปลี่ยนแปลงกริยาไปอย่างไร โดย ไป มักแสดงว่าทำกริยาต่อไปในอนาคต เช่น ทำไป รู้ไป สอนไป เขียนไป เป็นต้น และ มา มักแสดงความหมายว่าทำกริยาในอดีต เช่น เห็นมา ช่วยมา สอนมา เป็นต้น

ในกรณีนี้ ดิเรกชัย มหัทธนะสิน (2517 : 88) ก็มีความเห็นคล้ายกันว่า คำ มา และ ไป สามารถบอกอดีตกาลได้ ตัวอย่างเช่น

จะว่าอะไรก็ว่ามา (ให้ว่าให้สิ้นสุดเสียก่อน)
ใครเอาปากกาฉนั้นไป

2.4 สรุปการปริทัศน์วรรณกรรม

ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นรายละเอียดของการศึกษาเกี่ยวกับคำ LAI และ QU ในภาษาจีน และการศึกษาเกี่ยวกับคำ มา และ ไป ในภาษาไทย ซึ่งได้กล่าวถึงความหมายของคำ LAI และ QU ในภาษาจีน ทั้งที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาและเป็นหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทาง โดยคำ lái ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยานั้น สามารถแสดงความหมายต่าง ๆ ได้ 4 ความหมายคือ 1) หมายถึงจากสถานที่อื่นมายังสถานที่ที่ผู้พูดอยู่ 2) หมายถึง(มี)(ปัญหา หรือเรื่องราว เป็นต้น) เกิดขึ้น 3) มีความหมายแทนคำกริยาอื่น 4) แสดงถึงความต้องการหรือจุดประสงค์ในการกระทำกริยานั้น ๆ เมื่อวางหน้าหรือหลังกริยาอื่น ซึ่งในที่นี้จะศึกษาเฉพาะ ข้อ 1) และ 2) เท่านั้น ส่วนคำ qù ที่ทำหน้าที่เป็นคำกริยาก็สามารถแสดงความหมายต่าง ๆ ได้ 3 ความหมายคือ 1) หมายถึงจากสถานที่ที่อยู่ไปยังสถานที่อื่น 2) หมายถึง เอา (ออก) ปัด (ออก) ปอก ล้าง ตัด แกะ ขจัด เป็นต้น (แล้วแต่บริบท) 3) หมายถึง กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อแสดงถึงวัตถุประสงค์ในการกระทำกริยานั้น ๆ เมื่อวางหน้าหรือหลังกริยาอื่น ในที่นี้ก็จะศึกษาเฉพาะข้อ 1) และ 2) เช่นกัน

นอกจากนี้ได้กล่าวถึง lái และ qu ในภาษาจีนที่ทำหน้าที่เป็นหน่วยเสริมกริยาบอกทิศทางใน 4 ประเภทคือ ความหมายบอกทิศทาง ความหมายบอกผล การใช้ในโครงสร้างเฉพาะ และการใช้คำทั้งสองนี้ในวลีที่กำหนดรูปแบบแน่นอน ซึ่งจะศึกษาเฉพาะความหมายบอกทิศทางและการใช้คำ lái และ qu เฉพาะในโครงสร้าง “คำกริยา + lái / qu” เท่านั้น

ในบทนี้ยังได้กล่าวถึงความหมายและการใช้ของคำ มา และ ไป ในภาษาไทยว่าสามารถทำหน้าที่เป็นคำกริยา คำวิเศษณ์ และใช้ขยายหลังคำวิเศษณ์ได้ นอกจากนี้ยังกล่าวถึง คำ มา และ ไป ในเชิงพื้นที่และเวลา และคำ มา และ ไป ในหมวดคำหน้ากริยาและหมวดคำหลังกริยา ตามลำดับ